

מסורת הש"ס

הלוקח עובר חמורו

פרק ראשון בכורות

١٢٠

עין משפט
נר מצוה

א ב ג ד מ"י פ"ב מהלכות
 צבורים הלכה יא יב סוג עשין
 קמה קמו עוש"ע י"ד ס"י שאל
 סעף ה:
נא ה ו מ"י שם הלכה יג עוש"ע
 שם סע"י ז:
נב ז מ"י פ"ב מהלכות גניבה
 הלכה ג:
נג ח מ"י שם הלכה א:
נד ט מ"י פ"ו מהלכות צבורות
 הלכה י:
נה י מ"י פ"ב מהלכות צבורים
 הלכה כב:
נו כ מ"י שם הלכה כד:

שיטה מקובצת

[illegible]

רבינו גרשום (המשך)

[illegible]

אמר רבא אף אנן נמי תנינא גרוד וקמן. ים ספרים דגרסי
תנינא וקושיא היא זו: **והלכתא** ברביא. צבא לימלך
מוקמי ליה שמורים לפדותו צשה שזה ששה זוחים י"י רגיל הכא י' אבל
צעמנו אפילו בפטרורא צת דנקא ואם אין לו שם לפדותו י"י פודה

נשׂוּי וּפְסִי' שְׁלָקִי וְכַד פְּרִיק לִּיהַ
מִצְרָךְ עַל פְּדִיּוֹן פֶּטֶר חֲמוֹר וְלֹא בִשְׁעַת
נִמְיָה לִכְהֵן דְּמַעֲדִנָּה לְאַפְרָסִיָּה
בְּרִשׁוֹמֵיהַ דְּכֶהֱן קֹאִי כְּדֹאמֶר לִקְטֹן
בְּשִׁמְעֵתִין (:) וְשֶׁה בִּין מִכְבָּשִׁים בִּין
מַעֲזִים בִּין וְכַר בִּין נִקְבָּה בִּין גְּדוֹל
בִּין קֹטֵן וְ כְּתֵמָה בְּמִתְנִיתִין:
ס **הַפּוֹדָה** פֶּטֶר חֲמוֹר שֶׁל חֲבִירוֹ
פְּדִיּוֹנו פְּדִי. לֹא דְמִי לְחוֹסֶר מִשְׁלוֹ עַל
חֲבִירוֹ לְדִיבְעִיָּה לֵן פֶּרֶק אִין בִּין הַמוֹדֵר
(מִדְּרִישׁ דף לו:). אִם לְרִיךְ דַּעַת דְּהַתֵּם
כְּחִיז גַּם אֲחֵם לְרִבּוֹת שְׁלוֹחֶסֶם וְצַעֲיִן
מַה אֲחֵם לְדַעַתְכֶם אִף שְׁלוֹחֶסֶם לְדַעַתְכֶם
אֲבָל הַכֹּהֵל לֹא כְּחִיז צַעֲלִים (יח:)
וְגִזְבֵּה מִבֵּית הָאִישׁ וְלֹא מִבֵּית הַקְּדֵשׁ.
פֶּרֶק מְרֻבֵּה (מִדְּרִישׁ דף עז חב:)

פרק

ט' איתא הך דרשא י"ג דקאמר מרע"ה
 ולא מהקדש נפקא ופירש איש לא
 מיותר דגזבר נמי מקרי איש ולא
 משתמע י"ג כלל ואיש ט' למעוטי דבכל
 דבר שהוא לשון זכר שייך לשון איש
 ואשה ט' עקבה וכו' (שמות כ) אשה
 אל אחותה ט' והא דלמרינן הכא מצינן
 האיש ולא מצינן הקדש כדנפקא
 מרע"ה ומשום דהא קרא וגוונ מייירי
 במשולמין מיימי לה ט' : ש"ה"י כ' י"ז
 עשרה סבב [פטרין] חמורין מפריש
 עשרה שיינ ומעשרין והן ש"ו. לפר"ט
 דמפרש לע"ה ט' פודה וחוזר אפילו
 פעמים הרבה אספקות איש קשה
 למה לי עשרה שיינ בשה אחד סגי אבל
 לפירוש הקונטרס י"ג דלינו חוזר ופודה
 אלא אם כן נמנו לכהן וחוזר ולקחן
 ניהא ומיהא לפירושו נמי קשה ט' ההיא
 דלקמן ישראל שהיו לו י' פטרי חמורין
 ודלין בחור ציבי שפלו לו מצינן אמו
 כהן ואותו ציבי אמו כהן נפלו לו מצינן ציבי
 אמו שרכלא מפריש עליהן עשרה שיינ י"ג
 והן שלו המס למה לי עשרה בחד
 סגי י"ג שמן הדין הן שלו אע"פ שהן
 ודלין אם כן בכל פעם ופעם חשוב
 כאילו נמנו לכהן וחוזר ט' ולקחן דמכא
 ציבי אמו כהן הוא יורש וגררה דבכל
 הני דנקט עשר' לרבותא ט' אע"ג שכולן
 פטר חמור כולן נכנסין לדיד למעשר :

דגנך

בישראל שהיו לו עשרה ספק פטרי חמורים בתוך
 שרה שיין ומעשרן והן שלו מסייע ליה לר"ג דאמר רב
 ה"י ישראל שהיו לו עשרה ספק פטרי חמורים מפריש
 ור"ן והן שלו ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבונה ישראל
 חמורים ודאין בתוך ביתו שנפלו מבית אבי אמו כהן
 פלו לו מבית אבי אמו ישראל מפריש עליהן עשרה
 ויאמר רב נחמן אמר רבה בר אבונה ישראל שהיו לו
 ביתו שנפלו מבית אבי אמו כהן ואותו אבי אמו כהן
 מו ישראל מעשרן והן שלו וצדיכא דאי אשמועינן
 מפריש וקאי אבל הכא ^ט מתנות ^ט שלא הורמו כמי
 מא לא ואי אשמועינן הכא דאפשר לעשורי מיניה
 התם כיון דשה מעלמא בעי אתווי ^ט ומפריש וקאי
 רבי שמואל בר נתן אמר רבי חנינא הלוקח מבלים
 ממורחץ

החזן

וְהַפְקִיעַ קְדוּשָׁה שְׁחֵה עֵינָיו בְּצִיַּת יִשְׂרָאֵל רַחֲשׁוֹ וּנְטַח הַשִּׁיָּן
י עוֹשֶׂה יִשְׂרָאֵל זֶה הַיּוֹרֵשׁ דְּדָמֵי כְּמִי שֶׁהוֹרִישׁוּ כֵּהָן הַשִּׁיָּן:
מְמֹרָחִין

והוא נזקק עשה וברתא קאמר לן כלומר שיש בהן כדי מעשר כפי עצמן מפרשי ליהן עשה והשתא שיהא לדי ישראל וכן שלו הוראית מומחת בהו' אלו: כלבימ מורדחיס. ששטיון יר' שמוס' דש ישרא' היו וכשיו' להן של ישרא' וכן שלו הוראית למימרינו (ישרא') (כלב' כאן וכו' וכן לכה והמעשרות ללו' הודמים יהיו שלו: וצריכא למימרינו לתרויהו. וצא שמעינן דך קמיתא מופרש וקא' כלומר דין ישרא' מן עצמן לן פורחן הטטור חסידא אלמן אחז בשטין כמן וכו' ופירשין ופערשין אלא אמר כהן של ויהי וירש' שמוס' דהו' כמן שמוס' דהו' שלו: וכלב' אב. כה' גב. כלב' למפרש מעשר אלא מהנות ומקשרות של הורא' (שחורמן) כה' כלב' (הוראמן) מדיין שטיון יר' לעשרותיה למימרינו לכה' כמן מעשרן וכו' שלו: ואי שמעינן אכא. כלב' שמוס' דהו' מעשרן מיניה וביה ודמי כאילו היו מופרשין משעת שומרנהו וזה מרמ מעשרותיו מצידן יורש הטבליהו וכו' ויהי שכולו למכור המעשרות והדמים שלו. אבל חתבסין מרוריין כהן של שט' עלמא פני אטורי ובהו' שיהי לפרדותן אלא אמרין דהו' חטין כמפרשין וקמי' דר' חיון של כה' הלא השתא דר' וכו' ויהי לפרדותן

לו כדי ערך כתיב ציה
עריכנו הכהן וכתיב צתריה
ה שקל לא יעריכנו הכהן
ינו צשה כל דהו: פטרווא.

בהשג יד כתיב אמר
והכמים וכמה אמר רב
דנקא אמר רבא אף
וקטן פשיטא מהו דת
פטרוזא לא קמיל רבי
פטור חמור שדריה ל
ליה כמה בעינא למי
אמרו "עין יפה בסלע"
ברניא אמר רבא הלכ
זוזי רגיל הכא ורגלי
אהלכתא לא קשיא

בְּעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂיו אִמְרוּ
 כִּי-שֵׁשׁ לֹא פָטַר חַמֵּ
 פּוֹדֵהוּ בִשְׁוִי לְמֹאֵן א
 אִמְרוּ הַקְפִּידָה עָלָיו
 שְׁמַעוֹן רַב אַחָא מִתְנַגֵּ
 רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי שְׁמִי
 וְסוֹתָם לֹן תְּנֵא כְרַבִּי יוֹ
 כְרַבִּי שְׁמַעוֹן אֵלֶּא אִפִּי
 יוֹהֵא חֲמוּר מִן הַהִקְדֵּשׁ
 לְהַחֲמִיר עָלָיו אֵלֶּא ל
 בְּרִיָּה דְרַב יוֹסֵף יִפְרֵי
 אִמְרוּ רַב שִׁיזְבִּי אִמְרוּ
 חֲמוּר שֶׁל חֲבִירוּ פִּדְדֵּ
 פִּדְיוֹנוֹ ^ט לְפֹדָה אוּ
 אֲלִיבָא דְר"ש לֹא תִיבִיב
 בְּהֵנָּה מְמוֹנָא דְבַעֲלִי
 דְרַבִּי יְהוּדָה דִּאֲמַר
 מְדַמֵּי לִיהָ וְרַחֲמָנָא אִמְרָ
 אִמְרוּ לֵיהָ כִּיּוֹן ^ס דְּקִנְיָ
 מִי לְהַקְדֵּשׁ אֶר"ן ח"י

חבירו משלם תשלומי
לו עבשיו יש לו לאחרי
אמאי אין לו עבשיו אל
ס"ד להקדש מדמינו
אמר רחמנא "ולא
מדי: " אחת ביכר
[כו]: "ת"ר כיצד אמר
אי אתה יכול לומר
שנינו: "הלקוח וש
ממעשר בהמה אלא
ביתו שמפריש עליהן
נחמן אמר רבה בר א
עליהן עשרה שיין ומו
שהיו לו עשרה פטר
ואותו אבי אמו כהן
שיין ומעשרן והן של
מבלים" ממורחין בת
נפלו לו מבית אבי
קמייטא משום דקא
שלא הורמו דמיין א
וביה דהא מנח אבל
אימא לא צריכא אמ

יָנֵן לִיָּה בְּרִיגָיָה בְּכָא מַעֲצָמוֹ אִם מַדְרַת
 יַדְתָּן מַקְיָרָא דְּבִשָּׁה אֵין וְלֹא בְּמִיָּד
 בְּשׂוּוֹיִן; רַב אַחָא מַתְּנִי הִכִּי אֵלָּא לִר' **יְהוּדָה**; וְעוֹד רַסְתָּן לֹא תָנָא כִּר' **יְהוּדָה**.
 מֵרַת הִלְכָּה כִּר' שְׁמַעוֹן דְּמוֹקֵם; לֹה כִּר' **יְהוּדָה**.
 כִּר' פְּסִיחוֹן דְּהַקְשָׁא דְּנִפְדָּה בְּשׂוּוֹיִן
 בִּשְׁתָּה הִלְמִינִי עָלֵי כְּלוֹמֵם דְּבִשָּׁה אִם
 יָאֵם רָצָה לְפָדוֹתָ בִּשְׁתָּה אִפִּי; אִינוּ שׁוּה
 אִם לֹא בִּשְׁתָּה; אִיבְעִינֵי אִלּוּ פְּדִינוּ מִפֶּטֶר
 פְּדִינִי הוּא הִפְטֵר חֲמוֹר אֲבִל מִיָּה פֶּטֶר
 אִם מִפְּדוּתָהּ הַקְשָׁא הִי הוּא שְׁלֹא אִף

בַּשָּׁבַע יָד כְּסִיב. האומר ערכי עלי
(ויקרא כ) על פי אשר תשיג יד הנוד
וכל ערכך וגו' ו) דלי נמי לית ליה
פחות משקל: **הַלֵּכֶה דְּכַדְרֵי כְּסָמִים.**
שה כחוש: דהא. קטן שזאי זה
אלא משה שהוא שדוק: דינר: ז) נמי
תַּיִנָּא. צמתני [ט]. פשיטא. דלפילו
פטרשא דהא כל שהוא קאמרי רבן
לעיל [י]. כולי האי. בר דנקא אי נמי נהי
דקטן יכול ליתן [יז] אכל פטרשא
כחוש: רבן **הָאָהּ הָאָהּ וּפְרִילָהּ.** הכא
פחות מסלע ויותר משקל: קשיא
הַלֵּכְתָּא אֲהֲלֵכְתָּא. הכא אמרת הלכתא

תורה אור השלם

1. ואם גאל יגאל את השדה
המקדיש אותו ויסקף חמשיית
בסקף ערבך עליו וקם לו:
ויקרא כז יט
2. כי יתן איש אל רעהו בסקף
או כלים לשומר וגנב מביית
האיש אם ימצא הגנב ישלם
שנים:

הגהות הב"ח

(א) גב' או דילמא כיון דקני להו
בביני וביני: (ב) שם דקא
מופרש וקא: (ג) רש"י ד"ה
הוא: וכו' דאי לית ליה גמז
השם: (ד) דלא ממנא וכו' ולא
נזיל לזנוי דיה היא פודה כ"ל
מיבית כהן נמנח: (ה) ד"ה או
דילמא וכו' נשה כל שהוא
ש"ע"ג דכולה: (ו) ד"ה ואע"פ
וכו' עכשיו בר רשות: (ז) ד"ה
הן שלו וכו' אמר כהן אחר הכי
נחמך

גליון הש"ס

גמ' לא יהא חמור מן ההקדש.
 ע' טורי ארץ מגילה כג ע"ג ד"ה
 אדם מי קדיש:

מוסף רע"י

פָּרַק לִיָּה בִּשְׁלִיקוֹ בְּשׂוּיָו.
נִמְנָן עֲשִׂים חֵטְא דְּמִי הַחֲמֹר
לְכָן (דְּלִיעַ ס.). וְרוֹא לִי מִיָּד.
זוֹ לִכְלָא לְחֲסִימֵי מִיָּד (דְּרִיבֹוּס ע.).
זֶה לִנְזֵן אַחֵר דְּבֵר זֶה (סֻכָּה ד.).
זֶה לְשַׁנִּי עַד עַק (יְרִימוֹת ט.).
קְדוּשָׁתִּי מִיָּד (זֶה לְקִשּׁוֹת עַד דְּבֵר
הַעֲזָרָה כ. טד.). לִכְלָא לְשַׁנִּי מִיָּד
הַעֲזָרָה כ. טד.). זֶה לְקִשּׁוֹת עֲשִׂים
דְּבֵר (שְׁמַע ד.). הַלְּקוּחָה. לֵקֶשׁ עֲשִׂים
(שְׁמַע ד.). זֶה לְמַעֲשֵׂי מִן הַקּוּב (ב.
טז.). מִשְׁרֵי שִׁינִּי. לְחֻקֵּי
אֲסוּרֵיהֶוּ עֲשִׂים לְכוּ בְּעֻזָּה
(בְּמִי ט.).

רבינו גרשום

7/3 כהן ומה 7/3 חמור ופניו
 ישראל ולקחו חמור או הכסן נתנו לו
 שהרי שנינו כ'': מפני פטרי חמורים.
 בגון שהיה לו עשר חמורות וילדו
 כולן זכר ונקבה שמפריש עליהן עשרה
 שיין לאפקועי לאיסוריייהו ומעשרין
 לשנין כאשר בהמות חולין והן שלו
 והמעשר קרב שלמים והוא אוכלו כדין
 שאר מעשר בהמה: ואזו אפי' אמו
 כהן נפלו לו כו'. י"ח דלא חייבין
 בפדיון דברשות ישראל נולדו:
 מפריש עליהן עשרה שיין. לאפקועי
 איסוריייהו: והן שלו. דמאי
 דמיחייב כהן המורישו לעשות מהן
 עושה זה מהן י"ח י' ללכת המוריש
 לעצמו שהרי כהן הוא ואין תריץ

[illegible]